

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Tahvil faizlerinde yükselişler görülsede riskli varlıklara olan talep dün pozitif seyretti. ABD'de perakende satışlar Ekim ayında beklentilerin altında daraldı. Ülkede üretici fiyatlarında düşüş görüldü ve enflasyonun seyrine dair olumlu sinyaller verdi. İngiltere'de de enflasyon beklentilerin ötesinde bir düşüş gösterirken, Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi Eylül ayında daralarak aktivitedeki kırılgan seyri teyit etti. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu'nun yayımladığı Avrupa Ekonomik Tahminleri 2023 Sonbahar Raporu'nda Euro Bölgesi'nin bu yılki ekonomik büyüme beklentisini yüksek enflasyon, para politikasının sıkılaşması ve talepteki daralma nedeniyle %0,8'den %0,6'ya indirdi. 2024 için büyüme tahminini de %1,3'den %1,2'ye düşürdü. ABD Başkanı Joe Biden ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping arasında merakla beklenen görüşme gerçekleşirken, görüşme iki ülke arasında devam eden gerilimlerin ortasında üst düzey iletişimi artırma çabalarının bir parçası olarak öne çıktı. Görüşmede askeri alanda iletişimin devam etmesi ve ticari uçuşların artırılması gibi konularda anlaşma sağladı. Ayrıca, ABD ve Çin toplantıda iklim değişikliği konusunda işbirliği yapmak ve yenilebilir enerjinin yaygınlaştırılmasını hızlandırmak için anlaştı. Açıklama COP28 öncesi olumlu bir sinyal olarak yorumlanmış olsa da, açıklamada fosil yakıtların aşamalı ortadan kaldırılmasına dair bir atf olmaması dikkat çekti. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi ve San Francisco Fed Başkanı Mary Daly faiz artırımlarına çok erken son verilmemesi konusunda uyarılarda bulundu. Bu gelişmelerle ABD 10 yıllık tahvil faizi dün 10 baz puan artışla %4,54'e, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 3 baz puan yükselişle %2,63 seviyesine çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %2,5 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde yükseliş %0,4'te kaldı. Dolar endeksi %0,3 yükselse de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kazandı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,6 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,3 düşüş görüldü. Altının ons fiyatı da %0,2 geriledi.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	28,66 ▲ 0,1%	BİST 100	7.666 ▼ -0,1%
TR 2Y	41,11 ▼ -57 bp	TR 10Y	28,49 ▼ -34 bp
DXY	104,4 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	2.975 ▲ 0,4%
Altın (ons, \$)	1.959 ▼ -0,2%	ABD 10Y	4,54 ▲ 10 bp
Brent (varil, \$)	81,2 ▼ -1,6%	Karbon (ton, €)	79,7 ▲ 1,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Japon Yeni	0,7%
Dolar Endeksi	0,3%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	-0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,3%
Euro/Dolar	-0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0,0%
MSCI Asya Pasifik	2,8%
MSCI GOÜ	2,5%
MSCI GOÜ Avrupa	1,8%
MSCI Avrupa	0,7%
MSCI Latin Amerika	0,5%
MSCI Dünya	0,4%
MSCI Kuzey Amerika	0,2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TCMB Finansal İstikrar Raporu			
Türkiye	Konut Satış İstatistikleri (bin adet)	Ekim		102
Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Eylül		5,5%
ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ekim	-0,3%	0,3%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün dalgalı bir seyir izledi. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) dün Ekim ayı merkezi yönetim bütçe rakamlarını yayımladı. Dün dalgalı bir grafik izleyen Borsa İstanbul gösterge 100 endeksi %0,1 gerilerken, gösterge 30 endeksi yataya yakın seyretti. Ülke risk primi ve uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş sürdü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yataya yakın seyretti.

Yeni günde küresel piyasalar politik gelişmelerin etkisiyle karışık bir seyir izliyor. Çin'de konut fiyatları yıllık bazda %0,1 düşüş gösterdi ve risk iştahını sınırladı. ABD Senatosu, hükümetin kapanmasını önleyecek geçici bütçe tasarısını onayladı. Bugün küresel tarafta ABD Ekim ayı sanayi üretimi verileri ile Fed ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) yetkililerinin açıklamaları takip edilecek. Yurtiçinde ise Eylül ayı konut fiyat endeksi ile Ekim ayı konut satış istatistikleri açıklanacak. Ayrıca, TCMB Finansal İstikrar Raporu'nu yayımlayacak.

ABD'de Ekim ayı perakende satışlar tahminlerden güçlü gelirken, üretici enflasyonu beklentilerin altında kaldı. Toplam perakende satışlar Ekim'de aylık bazda %0,1 ile %0,3 olan tahminlerin altında gerilerken, Eylül verileri yukarı yönde güncellendi. Bununla birlikte, perakende satış kontrol grupta aylık artış %0,2 ile beklentiler dahilinde gerçekleşti. Aynı dönemde üretici fiyat endeksi (ÜFE) Ekim'de aylık bazda %0,1 artacağı beklentilerine karşın %0,5 gerilerken, yıllık enflasyon Eylül'deki %2,2'den %1,3'e indi. Aynı dönemde gıda ve enerji hariç çekirdek ÜFE aylık enflasyonu yatay kalarak %0,3'lük artış yönündeki tahminlerin altında geldi. Bu sonuçla çekirdek ÜFE yıllık enflasyonu %2,7'den %2,4'e geriledi.

Euro Bölgesi'nde Eylül ayı sanayi üretimi beklentilerin hafif altında kaldı. Aylık bazda sanayi üretimi %1,0 olan beklentilerin bir miktar ötesinde %1,1 daralırken, toplam sanayi üretiminde yıllık bazda daralma %6,9 ile bir önceki aya göre derinleşti.

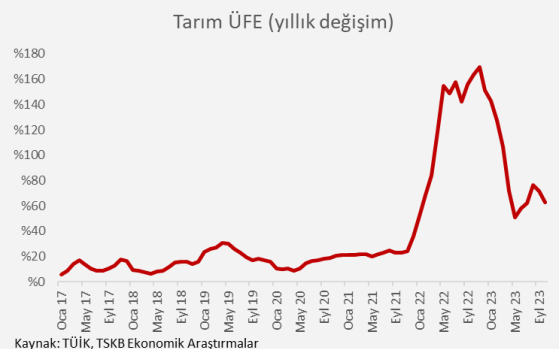
İngiltere'de enflasyon Ekim'de beklentilerden zayıf geldi. Ekim'de tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık bazda %0,1 artış tahminlerine karşın yataya yakın kalırken, yıllık enflasyon Eylül'deki %6,7'den %4,6'ya geriledi. Aynı dönemde çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu %6,1'den %5,7'ye inerek beklentilerin altında kaldı.

Japonya'nın Ekim ayı ihracatı ve Eylül çekirdek makine siparişleri beklentilerden güçlü geldi. İhracat Ekim'de yıllık bazda %1,0 olan beklentilerin üzerinde %1,6 artarken, ithalatta düşüş %12,5 seviyesinde gerçekleşti. Böylece dış ticaret dengesi 662,5 milyar yen ile tahminlerin hafif altında açık verdi. Bununla birlikte, Eylül ayında volatilitesi yüksek parçalar hariç çekirdek makine siparişleri aylık bazda %1,0 olan tahminlerin üzerinde %1,4 artış kaydetti.

Merkezi yönetim bütçesi tahakkuk bazlı sonuçları Ekim'de nakit gerçekleştirmelerden daha zayıf bir tablo ortaya koydu. Toplam gelirler Ekim'de yıllık bazda %111,3 artarak 473,8 milyar TL oldu. Toplam giderler %85,2 artışla 569,2 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece 2022 Ekim'de 83,3 milyar TL olan bütçe açığı 2023'ün aynı ayında nakit gerçekleştirmelerin işaret ettiğinin üzerinde 95,5 milyar TL açık verdi. Faiz dışı açık 22,1 milyar TL'den 28,7 milyar TL'ye çıkarak yine nakit verilerin işaret ettiğinin üzerinde gerçekleşti. Vergi gelirlerindeki hızlanma ve vergi dışı gelirlerdeki yavaşlama sürdü. Giderler Ekim'de yavaşlarken, artış hızı gelirlerin altında kalmayı sürdürdü. Bu sonuçlarla 2022 Ocak-Ekim döneminde 128,8 milyar TL olan bütçe açığı 2023'ün aynı döneminde 608,1 milyar TL'ye yükseldi. Geçen yıl aynı dönemde 139,5 milyar TL fazla veren faiz dışı denge ise 70,4 milyar TL açık verir konuma geldi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) Ekim ayında yıllık %62,6 arttı. Önceki ay yıllık artış oranı %72 seviyesinde gerçekleşmişti. Alt gruplarda yıllık bazda en fazla artış %67,6 ile "Balık ve diğer balıkçılık ürünleri"nde görüldü. Onu %62,8 ile "Tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetler" ve %51,7 ile "Ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetler" takip etti. Kasım 2022'de ulaştığı %169 seviyesinden düşen endeks artış hızı, birkaç aylık bir artışın ardından Ağustos 2023 itibarıyla yeniden düşüş serisini sürdürüyor.

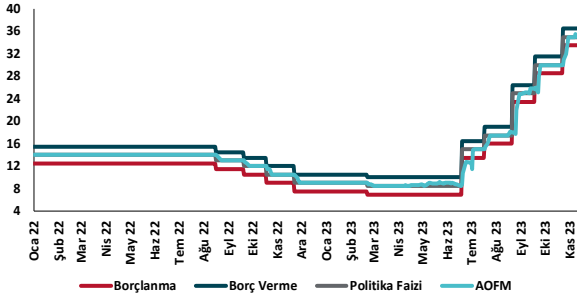
Şirket ve Sektör Haberleri

Almanya Anayasa Mahkemesi 60 milyar euroluk bir fonun kullanımını iptal etti. Basında çıkan habere göre, Karlsruhe'deki anayasa mahkemesi, Covid-19 salgınıyla mücadele için ayrılan 60 milyar euronun karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik hedeflere ulaşılmasına yardımcı olmayı amaçlayan özel bir fona aktarılamayacağı yönünde karar verdi. Bu özel fonun, temiz enerji ve sanayi yatırımlarını desteklemek için kullanılması amaçlanıyordu.

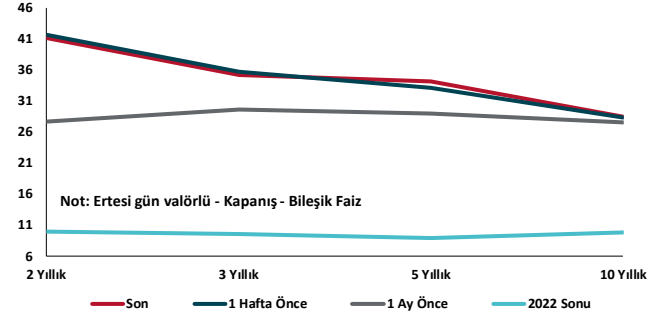
AB, enerji ithalatına metan emisyon sınırı getirecek. Avrupa Konseyi ve Parlamentosu kömür, petrol ve doğal gaz üretimi ve tedarikiyle ilişkili metan emisyonlarını sınırlamaya yönelik bir düzenleme üzerinde geniş bir anlaşmaya vardı. Sınırlamalar 2030 yılında yürürlüğe girecek ve aynı zamanda 2027 yılı Ocak ayından itibaren yapılan uzun dönemli tedarik sözleşmelerinde de geçerli olacak. Bununla birlikte karar, AB'li üreticilere ve AB ülkelerindeki kömür, petrol ve doğal gaz ithalatçılarına da izleme, raporlama ve doğrulama yükümlülükleri getirecek.

Küresel enerji istihdamı 2022 yılında 67 milyon kişiye ulaştı. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yayımlanan 2023 yılına ilişkin "Küresel Enerji İstihdamı Raporu"na göre, küresel enerji istihdamı 2022'de Covid-19 öncesi seviyelere göre 3,5 milyon kişi artarak 67 milyona yükseldi. İstihdam artışının yarısından fazlasının güneş enerjisi, rüzgâr, elektrikli araçlar ve bataryalar, ısı pompaları ve kritik mineral madenciliği alanlarında gerçekleştiğine vurgu yapılan rapor, güneş enerjisinin 4 milyon istihdamla açık ara en büyük istihdam sağlayan sektör olduğuna işaret ediyor.

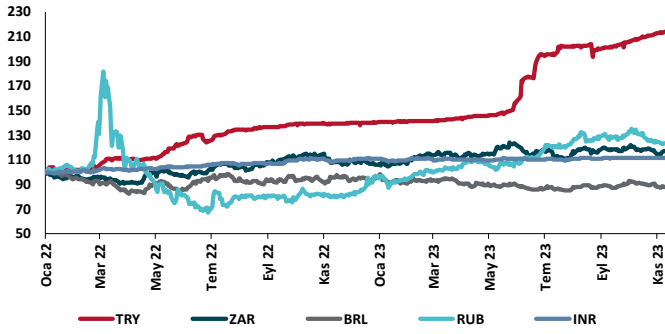
TCMB Faiz Koridoru

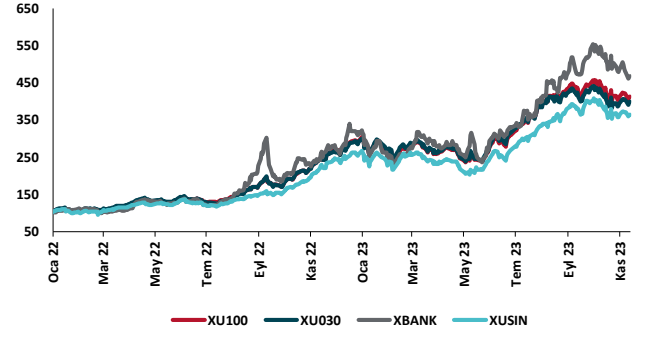
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

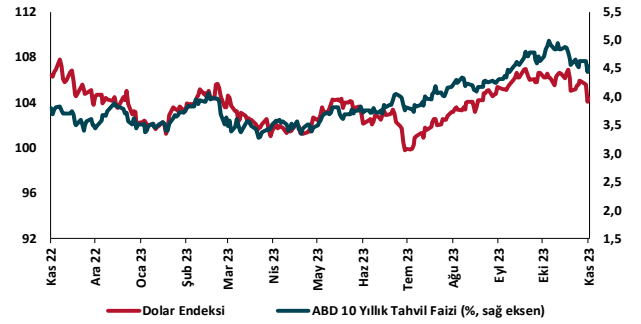
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

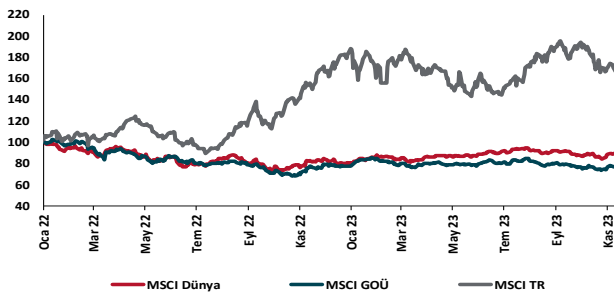
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

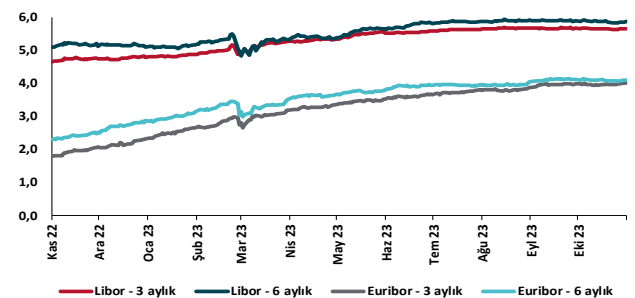
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.